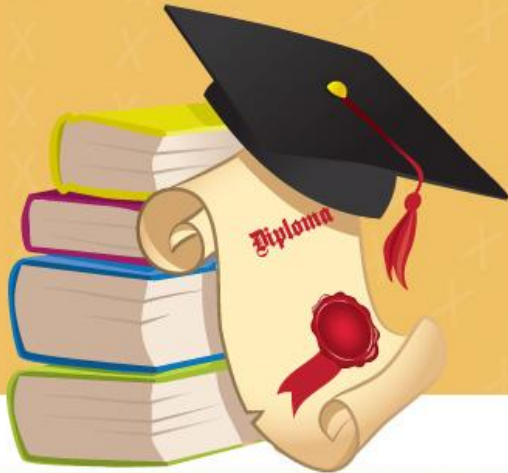

Шта треба да знаш о
занимањима која те
интересују

1. САДРЖАЈ РАДА

1. природа рада – које послови се обављају, учесталост и трајање радних операција
2. предмети рада - који предмети се израђују, односно које се услуге пружају

3. средства за рад – који алати, машине и уређаји се користе у раду

1. САДРЖАЈ РАДА

4. материјали за рад – са којим врстама материјала се ради, каквог су квалитета
5. специфичности рада - самосталан и/или тимски рад; време рада, сменски рад; бенефицирани рад

6. дужности и одговорности на раду - да ли је веома важан озбиљан однос према радним задацима и резултатима рада, према повереним средствима рада, према безбедности на раду...

2. УСЛОВИ РАДА

1. Физички и средински услови под којима се рад обавља: рад на отвореном или у просторији; температура, влажност, бука, прашина, гасови, осветљење, вентилација; постоји ли стална могућност повређивања; могућност обољевања од акутних и професионалних болести као резултат рада

2. Телесни услови рада - положај тела при раду (стајање, седење, савијање...); телесне активности које рад укључује (дизање, ношење, писање)

3. ЗАХТЕВИ ЗАНИМАЊА

1. општи захтеви – да ли постоји општи захтев у погледу пола, година, висине, тежине, телесне снаге, издржљивости...
2. здравствени захтеви – да ли се захтева добро стање организма или појединих органа (нпр. стање кичменог стуба, капацитет плућа, стање крвних судова)

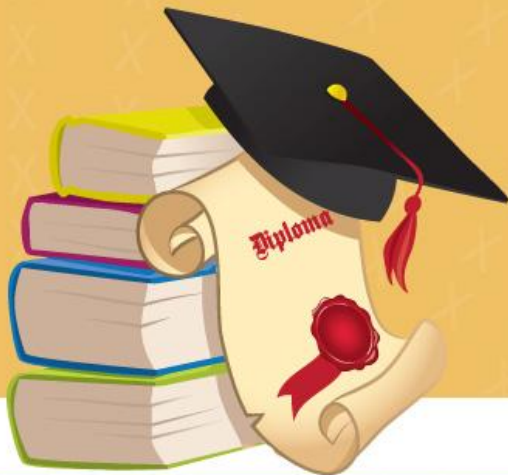
3. сензорни захтеви - да ли се тражи добро разликовање боја, оштрина вида, слушна осетљивост, могућност локализације извора звука, разликовање мириса, укуса, тактилна осетљивост - израженост чула додира...

3. ЗАХТЕВИ ЗАНИМАЊА

4. психомоторни захтеви – да ли постоје посебни захтеви који се односе на брзину, прецизност, усклађеност покрета тела и способност истовременог вршења различитих покрета (брзина реаговања, општа телесна спретност, спретност прстију, руку, усклађеност покрета руку и ногу, усклађеност чула вида и рада руку)

5. особине личности – да ли је важна израженост одређених особина и постојање посебног склопа особина (друштвеност, уредност, тачност, предузимљивост, савесност)

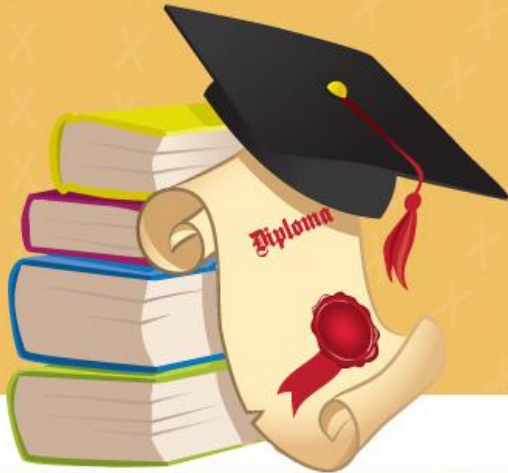
3. ЗАХТЕВИ ЗАНИМАЊА

6. ментални захтеvi – да ли је потребна изражена општа и/или неке специфичне интелектуалне способности (нпр. лакоћа усменог и писменог изражавања мисли, богатство речника, смисао за техничке и механичке проблеме, разумевање принципа рада машина и уређаја, брзо извођење рачунских операција, математичко разумевање, схватање перспективе, оријентација у простору, тачно и брзо препознавање предмета и облика, лако разумевања понашања људи, креативно мишљење које је усмерено на стварање нових садржаја, памћење садржаја исказаног речима или сликовног материјала, концентрација и друго).

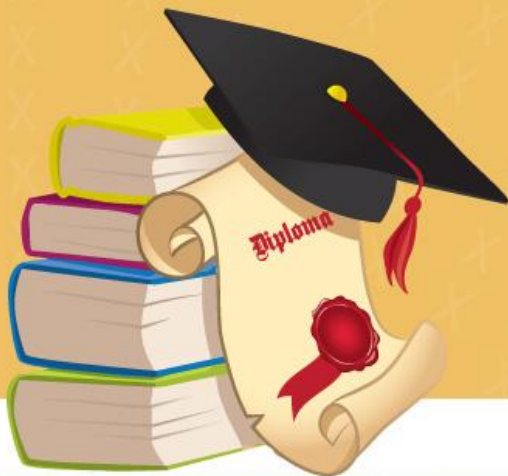
3. ЗАХТЕВИ ЗАНИМАЊА

7. емоционална стабилност – колико је важна мирноћа, сабраност, самоконтрола
8. ставови, убеђења, вредносни систем - да ли занимање захтева одређене ставове и мишљења по неким питањима (став да свим људима треба пружити помоћ, нпр. за занимања у здравству)
9. изражене склоности и интересовања – да ли се захтева посебна заинтересованост за одређене садржаје
10. мотивација – колико је важна израженост амбиција, сталност циљева, потреба за учењем и постигнућем

4. КОНТРАИНДИКАЦИЈЕ

- Постоје ли здравствени проблеми (нпр. оштећења чула вида, слуха, кичме...) или проблеми у личним карактеристикама особе (недовољно развијена вербална, нумеричка, просторна способност, памћење...), који могу бити сметња успеху у занимању?
- У случају немогућности одговора на захтеве занимања, радна способност ће бити смањена, а особа неће моћи постићи очекивани успех у занимању.

5. СРОДНА ЗАНИМАЊА

- Која занимања имају сличне садржаје рада и захтеве занимања?

6. РАДНА МЕСТА

- На којим се радним местима може радити са овим занимањем (нпр. дактилиграф: у суду, дактило биро, на секретарским пословима...)?

7. ОБРАЗОВАЊЕ ЗА ЗАНИМАЊЕ

- Како се може образовати за занимање и колико траје школовање?

8. УКЉУЧИВАЊЕ У ЗАНИМАЊЕ

- Да ли постоји пробни или приправнички рад?
- Да ли се полаже државни / стручни испит?
- Какве су могућности напредовања?
- Колика је висина предвиђених личних примања?
- ...

9. ПЕРСПЕКТИВЕ ЗАПОШЉАВАЊА

- Какве су могућности запослења и где?
Сагледати потребе у граду, ужем или
ширем региону, земљи, Европи...

Запамти да су **праве информације**
основ правилног избора.

Да би се могле сакупити све ове
информације, потребно је да
контактираш особе које се баве
занимањима која те интересују.

